

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O'ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI

O'quv ishlari bo'yicha prorektor
O. Davronov
2025-yil "12" "03"

PSIXOLOGIYA VA SOTSIOLOGIYA KAFEDRASI

AHOLINING TURLI GURUHLARI BILAN IJTIMOY ISH
FANI BO'YICHA
SILLABUS

Billim sohasi:	900 000-Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot
Ta'lim sohasi:	920 000- Ijtimoiy ta'minot
Ta'lim yo'nalishi :	60920100- Ijtimoiy ish
Ta'lim shakli:	kunduzgi

Toshkent – 2025

Fan/modul kodi ATG1210		Fan/modul turi majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Ishlab chiqilgan o'quv yili 2025/2026					
Semestr	Har bir semestrda fan/modulning nomi	ECTS - Kreditlar	Haftalik dars soatlari	O'quv mashg'ulotlari (soat)				Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
				Jami:	Ma'ruza	seminar	amaliy	laboratoriya		
2.	Aholining turli guruhlari bilan ijtimoiy ish I	6	6	90	30	0	60	0	90	180
3.	Aholining turli guruhlari bilan ijtimoiy ish II	4	4	60	20	0	40		60	120
	Jami	6	6	90	30	0	60	0	90	300

Fan maqsadi (FM)	
FMI	Fanni o'qitish va o'zlashtirishdan maqsad – aholini zaif qatlamlarini ajrata bilishi kabi ijtimoiy xizmat turlarini nazariy va amaliy o'rganish va bu bilimlarni ijtimoiy ishning professional amaliyotida qo'llashdir.

Ta'lim natijalari (TN)	
TN1	<i>Bilimlar jihatidan:</i> hayotiy faoliyatning turli sohalar bilan ishlash ko'nikmalarini hosil qilish;
TN2	imkoniyati cheklangan bolalar bilan ishlash va ularni ijtimoiy reabilitatsiya qilish;
TN3	yoshlar, keksalar jamiyatga moslashishi qiyin bo'lgan bolalar bilan ijtimoiy ish olib borish to'g'risida tasavvurga ega bo'lishi.
TN4	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i> aholning turli guruhlar bilan ijtimoiy ish olib borish texnologiyalarini migrantlar va qochoqlar harbiylar va ularning oilalari;
TN5	aniq yashash joyi bo'lmaganlar, jazo o'tab bo'lgan yoki jazo o'tayotganlar to'g'risida muamolarini bilish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak.

Talabalar kreditlarni olish tartibi	
824-sonli qarori bilan tasdiqlangan "OTMlarda o'quv jarayoniga kredit-modul tizimini joriy etish tartibi to'g'risida Nizom"ning 15- va 30-bandlariga asosan	

«Aholining turli guruhlar bilan ijtimoiy ish» fanidan (2) semestr uchun mo'ljallangan 180 soat o'quv yuklamasini o'zlashtirgan, fan dasturi (sillabus)da belgilangan baholash tartibiga ko'ra ijobiy baholanib kasbiy kompetensiyalarini yetarli darajada egallagan talabaga 1- semestr uchun 6 kredit beriladi, jami bo'lib 6 kredit bo'ladi.

Talaba belgilangan ta'lim olish natijalariga erisha olmagan taqdirda kreditlar berilmaydi.

Talabalarining bilimlari baholash O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirining 2018-yil 9-avgustdagi 19-2018-son buyrug'i bilan tasdiqlangan «Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimlari baholash tizimi to'g'risida»gi Nizom talablari asosida belgilanadi.

«Aholining turli guruhlar bilan ijtimoiy ish» faniga 1 bosqich 2-semestr kunduzgi bakalavr ta'lim yo'nalishlarida 30 soat ma'ruza, 60 soat amaliy mashg'ulotlar va 90 soat mustaqil ta'limga ajratilgan. Universitet nizomi bo'yicha bu 180 soat yuklama hajmiga 6 kredit beriladi.

«Aholining turli guruhlar bilan ijtimoiy ish» faniga 2 bosqich 3-semestr kunduzgi bakalavr ta'lim yo'nalishlarida 20 soat ma'ruza, 40 soat amaliy mashg'ulotlar va 60 soat mustaqil ta'limga ajratilgan. Universitet nizomi bo'yicha bu 180 soat yuklama hajmiga 6 kredit beriladi.

Oraliq nazoratda baho tizimi asosida talabalar baholanadilar. Talabalar yakuniy nazorati balli konvertatsiyasi asosida hamda mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarish uchun ballik shkala tizim asosida yakuniy nazorat bahosiga qo'shib baholanadilar.

Talabalarining bilimlari baholash mezonlari:

1. Nazoratlarni amalga oshirish tartibi.

Oraliq nazorat: o'quv rejada belgilangan mavzular asosida birinchi oraliq nazorati ishi yozma shaklda o'tkaziladi. Birinchi oraliq nazorat ishi 3 tadan savollardan iborat variantlar asosida o'tkaziladi. Ikkinchi oraliq nazorat ishi talabalarining o'quv semestri davomida fanni o'zlashtirganlik baholari va qo'shimcha savollarga berilgan javoblar asosida umumlashtiriladi.

ON mezon: -oraliq nazorati 6-ma'ruza mashg'uloti tugagandan so'ng yozma tarzda o'tkaziladi. 1- oraliq nazoratida talabaga yozma tarzda topshirish uchun, o'tilgan ma'ruzalardan kelib chiqib 3 tagacha savollardan iborat bo'lgan variant beriladi (2 dan 5 gacha baho ko'rinishda) baholanadilar.

Oraliq nazorat uchun savol variant (namuna uchun)

1 variant

1. Aholining ijtimoiy himoyaga muhtoj guruhlarida deganda nimalarni tushunish kerak? Ularni asosiy turlarga ajratib, har biriga misollar keltiring.

2. Bolalar bilan ijtimoiy ish olib borish jarayonida ijtimoiy ishchining roli va vazifalari nimalardan iborat?

3. Nogironligi bor shaxslar bilan olib boriladigan ijtimoiy ish shakllari va xizmat turlarini sanab o'ting. Ushbu ishda etika va

konfidentisliollikning ahamiyati haqida izoh bering. Ушбу ишда эмука ва конфидентислиолликниң ахамиятини изохлаб берунг.

Shundan: agarda talaba 3 ta savolga javob bersa 5 baho (bal konvertatsiyasida) ga ega bo'ladi, agar 2 ta savolga javob bersa, 4 baho (bal konvertatsiyasida) ga ega bo'ladi, 1 ta savolga javob bergan talaba 3 baho (bal konvertatsiyasida) ga ega bo'ladi. Agarda talaba 1 ta ham savolga to'g'ri javob bermagan bo'lsa, unda talaba oraliq nazorat ishini topshira olmagan hisoblanadi. Talaba qayta oraliq nazorat ishini 2 marotabagacha topshirishi mumkin. (Birinchii oraliq nazorat ishi uchun talaba, oraliq nazorat ishlari uchun ajratilgan 40 baldan 10 balini to'playdi, 10 balini to'plagan talabaga baho tizimida **5 baho** qo'yiladi.)

2-oraliq nazorat ishi o'quv semestri davomida amaliy mashg'ulotlarda to'plagan baholari (20 ballgacha) hada mustaqil tarzda bajarilgan referat ishi uchun (10 ballgacha) qo'yilgan ballari umumlashtirilgan tarzda baholanadi.

Shundan:

1) ikkinchi oraliq nazorat ishi uchun talaba o'quv mashg'ulotlar davomida berib borilgan barcha mavzular bo'yicha topshiriqlarni mashg'ulotlar daftarida aks ettirilganligi va qo'shimcha og'zaki savollar asosida baholanadi (ikkinchi oraliq nazorat ishlari uchun ajratilgan 40 baldan 20 balini to'playdi).

2) Tavsiya etilgan mustaqil ish mavzularidan (mustaqil ish uchun mavzular ro'yxati mazkur sillabusda berilgan) o'zi tanlagan 1 ta mavzu bo'yicha mustaqil ravishda referat tayyorlaydi va semester davomida o'quv mashg'ulotlarida himoya qilib beradi (bajarilgan referat mazmuni va talabaning mustaqil ravishda himoya qilish mahoratidan kelib chiqib, talaba oraliq nazorat ishlari uchun ajratilgan 40 baldan 10 balini to'playdi).

Semestr davomida yig'ilgan ballari (20 ballgacha) va mustaqil ishi uchun olgan ballari (10 ballgacha) umumlashtirilib, ikkinchi oraliq nazorat ishi uchun talaba, oraliq nazorat ishlari uchun ajratilgan 40 baldan 30 balini to'playdi, 30 balini to'plagan talabaga baho tizimida **5 baho** qo'yiladi

Yakuniy nazorat: : yakuniy nazoratlar semestr davomida o'zlashtirilgan mavzular bo'yicha Yozma shaklida o'tkaziladi. (Yakuniy nazorat uchun berilgan umumiy 100 ball hisoblanadi.)

Yakuniy nazorat uchun savol variant (namuna uchun)

1 variant

1 Ijtimoiy himoya va ijtimoiy xizmatlar tizimi qanday tashkil etilgan? Ijtimoiy ishchi bu tizimda qanday rol o'ynaydi?

2. Ayollar bilan ijtimoiy ish qanday xususiyatlarga ega? Zo'ravonlikka uchragan ayollarga ijtimoiy yordam ko'rsatishda qo'llaniladigan yondoshuvlar.

3. O'zbekistonda aholining ehtiyojmand qatlamlari bilan ishlash bo'yicha amalga oshirilayotgan davlat siyosati va dasturlar haqida ma'lumot bering. Ijtimoiy ishing bu jarayondagi ishtiroki.

YaN mezon: Yakuniy nazorat Yozma ish shaklida o'tkaziladi, talabaga 3 ta savoldan iborat variant beriladi (har bir to'g'ri javob uchun 10 baldan beriladi). 3 ta savolga to'liq javob yozgan talaba (30 ballga) 5 bahoga ega bo'ladi. 2 ta savolga javob yozgan talaba (20 ballga) 4 bahoga ega bo'ladi, 1 ta savolga javob yozgan talaba (10 ballga) 3 bahoga ega bo'ladi. Agarda talaba berilgan savol variantidagi savollarga javob yozolmasa u fanga tegishli kreditga ega bo'la olmaydi. (Yakuniy nazoratning olinish tartibi, shakli, baholash mezonlari, vaqt taqsimoti va namunaviy savollar berilishi lozim).

Mustaqil ish topshiriqlari: mustaqil ish topshiriqlaridagi vazifalarni talabalar taqdimot (slyad) shaklida himoya qiladi, yoki o'qituvchi talabaga topshirgan vazifaga qarab referat, esse shakllarda ham topshirishi mumkin. Vazifalarning bajarilganligiga qarab, talabaning nutq madaniyati kreativ fikrlashiga va qo'yilgan topshiriqqa mustaqil yondoshuviga qarab (10 ballgacha) 5 bahogacha baholanadi. Har bir vazifa (taqdimot, referat, esse yoki maqola) larga qo'yilgan baho, (jami 10 bal) 5 bahoni tashkil etadi. Baholanish mezon 2-oraliq nazorat bahosi ichiga kiritilgan holda baholanadi.

2. Talabalarining bilimni (ON, YN hamda mustaqil ish uchun) baholashda quyidagi mezonlarni hisobga olinadi:

Talaba «Aholining turli guruhilari bilan ijtimoiy ish» fanidan mustaqil ravishda xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda;

4 (yaxshi) baho - talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda;

3 (qoniqarli) baho - talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda;

2 (qoniqarsiz) baho - talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning mohiyatini tushunmaydi hamda fan bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda baholar bilan baholanadi.

Fan mazmuni		Soat
2-SEMESTR		
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M) 2-SEMESTR		
M1	Ijtimoiy ta'minot: uning vazifasi, tarixi va kelajagi. Kam ta'minlanganlik va umumiy ta'minot	2
M2	Hayotiy faoliyatning turli sohalarida ijtimoiy ish	2
M3	Ta'limdagi muammolar va maktabda ijtimoiy ishi	2
M4	Salomatlik muammolari va tibbiy ijtimoiy xizmatlar	2
M5	Jismoniy va aqliy nogironlik va ularni tiklash	2
M6	Yoshlar bilan ijtimoiy ish	2
M7	Keksalik va keksalarga oid xizmatlar	2
M8	Jinoyatchilik, voyaga yetmaganlar jinoyati va profilaktika xizmatlari	2
M9	Oila muammolari va oila uchun yaratilgan xizmatlar	2
M10	Narkomaniya va unga qarshi dasturlar	2
M11	Millatlararo munosabatlar muhitida ijtimoiy ish	2
M12	Migrantlar va qochoqlar bilan ijtimoiy ish texnologiyasi	2
M13	Aniq yashash joyi bo'lmagan shaxslar bilan ijtimoiy ish	2
M14	Jazo o'tagan yoki jazo o'tayotgan shaxslar o'rtasida ijtimoiy ish	2
M15	Ishsizlar bilan ijtimoiy ish usullari	2

Fan mazmuni		Soat
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy (A) 2-SEMESTR		
M1	Ijtimoiy ta'minot: uning vazifasi, tarixi va kelajagi. Kam ta'minlanganlik va umumiy ta'minot	4
M2	Hayotiy faoliyatning turli sohalarida ijtimoiy ish	4
M3	Ta'limdagi muammolar va maktabda ijtimoiy ishi	4
M4	Salomatlik muammolari va tibbiy ijtimoiy xizmatlar	4
M5	Jismoniy va aqliy nogironlik va ularni tiklash	4
M6	Yoshlar bilan ijtimoiy ish	4
M7	Keksalik va keksalarga oid xizmatlar	4
M8	Jinoyatchilik, voyaga yetmaganlar jinoyati va profilaktika xizmatlari	4
M9	Oila muammolari va oila uchun yaratilgan xizmatlar	4
M10	Narkomaniya va unga qarshi dasturlar	4
M11	Millatlararo munosabatlar muhitida ijtimoiy ish	4
M12	Migrantlar va qochoqlar bilan ijtimoiy ish texnologiyasi	4
M13	Aniq yashash joyi bo'lmagan shaxslar bilan ijtimoiy ish	4
M14	Jazo o'tagan yoki jazo o'tayotgan shaxslar o'rtasida ijtimoiy ish	4
M15	Ishsizlar bilan ijtimoiy ish usullari	4
Mustaqil ta'lim (MT)		Soat

Seminar mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish	90
1) Profilaktikaga muhtoj bo'lgan yuqori xatarli guruhlار. 2) Salomatlik muammolari va tibbiy ijtimoiy xizmatlar. 3) Oilada zo'ravonlik qurbonlari bilan ijtimoiy ish texnologiyalari. 4) Boshpanasizlik-individ yoki uning oila a'zolarida o'troq, shuningdek ijtimoiy vazifalarini bajarishga imkon bermaydigan hayot tarzining va doimiy yashash joyining mavjud bo'lmashligi. 5) Narkomaniya va unga qarshi dasturlar. 6) Millatlararo munosabatlar muhitida ijtimoiy ish. 7) Harbiylar va ularning oilalari bilan ijtimoiy ish. 8) Aniq yashash joyi bo'lmagan shaxslar bilan ijtimoiy ish. 9) Shveysariyada ijtimoiy ish. 10) Ishsizlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari. 11) Migrantlar va qochoqlar bilan ijtimoiy ish texnologiyasi. 12) Jazoni o'tab bo'layotganlarni ozodlikka tayyorlash bo'yicha ijtimoiy ish.	

3-SEMESTR		Soat
Fan mazmuni		
Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M) 3-SEMESTR		
M1	Ijtimoiy ta'minot: uning vazifasi, tarixi va kelajagi. Kam ta'minlanganlik va umumiy ta'minot	20
M2	Hayotiy faoliyatning turli sohalarida ijtimoiy ish	2
M3	Ta'limdagi muammolar va maktabda ijtimoiy ishi	2
M4	Salomatlik muammolari va tibbiy ijtimoiy xizmatlar	2
M5	Jismoniy va aqliy nogironlik va ularni tiklash	2
M6	Yoshlar bilan ijtimoiy ish	2
M7	Keksalik va keksalarga oid xizmatlar	2
M8	Jinoyatchilik, voyaga yetmaganlar jinoyati va profilaktika xizmatlari	2
M9	Oila muammolari va oila uchun yaratilgan xizmatlar	2
M10	Narkomaniya va unga qarshi dasturlar	2

Fan mazmuni		Soat
Mashg'ulotlar shakli: Amaliy (A) 3-SEMESTR		
M1	Ijtimoiy ta'minot: uning vazifasi, tarixi va kelajagi. Kam ta'minlanganlik va umumiy ta'minot	40
M2	Hayotiy faoliyatning turli sohalarida ijtimoiy ish	4
M3	Ta'limdagi muammolar va maktabda ijtimoiy ishi	4
M4	Salomatlik muammolari va tibbiy ijtimoiy xizmatlar	4
M5	Jismoniy va aqliy nogironlik va ularni tiklash	4
M6	Yoshlar bilan ijtimoiy ish	4

M7	Keksalik va keksalarga oid xizmatlar	4
M8	Jinoyatchilik, voyaga yetmaganlar jinoyati va profilaktika xizmatlari	4
M9	Oila muammolari va oila uchun yaratilgan xizmatlar	4
M10	Narkomaniya va unga qarshi dasturlar	4

Mustaqil ta'lim (MT)		Soat
Seminar mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish		60

1. Profilaktikaga muhtoj bo'lgan yuqori xatarli guruhlar.
2. Salomatlik muammolari va tibbiy ijtimoiy xizmatlar.
3. Oilada zo'ravonlik qurbonlari bilan ijtimoiy ish texnologiyalari.
4. Boshpanasizlik-individ yoki uning oila a'zolarida o'troq, shuningdek ijtimoiy vazifalarini bajarishga imkon bermaydigan hayot tarzining va doimiy yashash joyining mavjud bo'lmashligi.
5. Narkomaniya va unga qarshi dasturlar.
6. Millatlararo munosabatlar muhitida ijtimoiy ish.
7. Harbiylar va ularning oilalari bilan ijtimoiy ish.
8. Aniq yashash joyi bo'lmagan shaxslar bilan ijtimoiy ish.
9. Shevrsariyada ijtimoiy ish.
10. Ishsizlar bilan ijtimoiy ish texnologiyalari.
11. Migranlar va qochoqlar bilan ijtimoiy ish texnologiyasi.
12. Jazoni o'tab bo'layotganlarni ozodlikka tayyorlash bo'yicha ijtimoiy ish.

Asosiy adabiyotlar	
1.	1.Павленок П.Д., Руднева М.Я. Технологии социальной работы с различными группами населения: Учебное пособие / Под ред. Проф. П.Д.Павленка. – М.: ИНФРА-М, 2009. – 272 с. – (Высшее образование).
2.	2.Н.Ф. Басова. Социальная работа с различными группами населения: учебное пособие / коллектив авторов; под ред. – М.: КНОРУС, 2021. – 528 с.
3.	3.Алексеева В.С. Практика социальной работы с различными группами населения. Учебное пособие, Ташкент: Fan ziyosi 2021. – 226 б.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. [Matn] Rasmiy nashr. – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2023. – 80 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2022. – 416 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnimasini hamda O'zbekiston yoshlar forumida so'zlagan nutqidan iqtiboslar [matn]: publitsika. Toshkent: TASVIR nashriyoti, 2021. – 52 b.
4.	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Asambliyasi 75-sessiyasida so'zlagan nutqini

	o'rganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish bo'yicha o'quv qo'llanma [matn]:- T.: "Ma'naviyat", 2021.-280 b.
5.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik – milliy g'oyamizning poydevoridir [matn]: Toshkent: TASVIR nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
6.	Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. – Toshkent: "O'zbekiston" NMIU, 2020. – 408 b.

Fan o'qituvchilari to'g'risida ma'lumot

Muallif:	Z.F.Farxodova – A.Navoiy nomidagi TDO'TAU Psixologiya va sotsiologiya kafedrasini o'qituvchisi
E-mail:	ziyodafarhodova25@mail.com
Tashkilot:	Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universiteti, "ijtimoiy-gumanitar fanlar" kafedrasini
Taqrizchilar:	F.B.Fayziyeva – A.Navoiy nomidagi TDO'TAU Psixologiya va sotsiologiya kafedrasini dotsent v.v.b., sotsiologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). N.M.Latipova - O'zMU Ijtimoiy is' h kafedrasini mudiri, professor, sos.f.d (DsC)

Mazkur Sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2025-yil " " - avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Psixologiya va sotsiologiya" kafedrasining 2025-yil " " - avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i

Kafedra mudiri

Tuzuvchi

ARM direktori:

V.Nazarov

I.Aslonov

Z.Farhodova

Z.Jumayeva